

עטרת שלום

עלוך שביעי שעי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת בהעלותך

בס"ד, עש"ק פרשת בהעלותך
י"ח סיון תשע"ב – שנה ג' גליון קכ"ג

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
9:02	8:26	7:08	9:49	10:12
8:59	8:29	7:23	9:17	9:40
8:26	8:08	7:08	8:26	8:26

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלותך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות (ב. ה.).

צלם אלהים, כמבואר ממרן הארז"ל

(בשער הכוונות הושענא רבה)

וזה ע"י המנורה שהיא בחינת השכינה כמבואר כאן בלקו"ת (במעמי המצות), היינו שיראה לתקן חלקי השכינה ממה שפגמו ע"י חטאיו ח"ו.

ומסיים התורה היאך יכולים לתקנם תיקון השלם, ע"י ויעש בן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה הוי"ה את משה ופרש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. וכבר עמדו ע"ז המפרשים מה החידוש בזה, אלא שזה ידוע מהספרים הקדושים (אגרא דכלה פ' נח) על מה שאומרים לפני כל מצוה, שעושים את המצוה על דעת חכמו"ל, היינו משום שאין אנו יודעים שורש המצוות עד היכן מגעת, וכדי שלא לשנות מהכוונה הרצויה, לזה אומרים שעושים על דעתם וכוונתם, ואז יכולים לתקנם בשלימות.

וזה ויעש בן אהרן וגו' כאשר צוה הוי"ה את משה היינו שזה אמר אהרן לפני הדלקת המנורה כאשר צוה הוי"ה את משה, ולכן כשעושים בן אז ולא שינה משורש כוונת המצוה והבן.

ועי"ז יהיה קירב הגאולה, כמו שאיתא במדרש (במד"ר טו ב) וז"ל: אם אתם זהירים להדליק את הנרות לפני, אני מאיר לכם אורה גדולה לעתיד לבא, לכך נאמר 'קומי אורי כי בא אורך והלכו גוים לאורך ומלכים לנוגה זרחך' (ישעיה סג) בב"א.

(רעוא דרעיון תש"ע לפ"ק)

ולקשרו בשרשו. וזהו בהעלותך את הנרת היינו שהכנינו הצדיקים מדליקים ומיטיבים את הנרות שהם נשמות בני ישראל להשי"ת המכונים בשם נרות כמו"ש 'נר הוי"ה נשמת אדם' (משלי כ כז), וגם נ"ר ר"ת נ'פ"ש ר'וח נ'שמה. לזה תירץ רש"י שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומיטיב את הנרות שהם הנשמות של בני ישראל להשי"ת, והיא גדולה מכל קרבנות הנשיאים.

והכתוב מלמד להצדיק הוא הכהן המעלה נשמתן של בני ישראל, היאך יעשה להלהיב לכבות בני אדם לעבודת השי"ת.

ע"י אל מול היינו מו"ל עה"כ בני מו"ל, שהצדיקים צריכים לראות לתקן את מזלם של בני ישראל שנכרתו ע"י חטאיהם ועונתיהם, שהם תרין מזלין נצר ונקא מדיקנא דא"א, שמשם בא כל השפע של בני חיי ומוזני למטה כידוע ממרן הארז"ל (לקוטי תורה תולדות). וכל זה ע"י שם א"ל כידוע ממרן הארז"ל (שער הכוונות דרושי ויעבור ד"ו, פע"ח שער הסליחות פ"ח) שבכל מדה ומדה מאלו הי"ג תיקונא דדיקנא, צריך לכלול בו שם א"ל, והטעם הוא, כי שורש כל הדיקנא הוא שם. וזה מרמו אל שם א"ל להמשיכו אל מול לתרין מזלין נוצר ונקא.

ועוד צריך הצדיק לתקן את הצלם אלהים מה שפגם בה ע"י חטאיו, וזה מרמו פני עה"א בני אה"ה במילוי אלפ"ן, כזה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, בחינת

פרש"י למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה, חייך שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומיטיב את הנרות. צריך להבין מהו הנחמה שאתה מדליק ומיטיב את הנרות. וגם ידוע קושיית הרמב"ן מדוע לא נחמו בקמורת ובכל הקרבנות כולם.

ואפשר לומר דהנה עבודת הכהנים לתקן ולטהר את נשמת האדם שחטא ע"י הקרבת הקרבנות, וכמו שאמרו חז"ל (יבמות ז). שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים.

והנה הצדיק מכונה בשם כהן כמו"ש 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך הוי"ה צבאות הוא' (מלאכי ב ז), ודרשו חז"ל (חגיגה טו): אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו. שהצדיק מעלה נשמתן של בני ישראל להדביקם באור אין סוף ברוך הוא וברוך שמו.

והנה איתא במדרש (במד"ר טו ד) אמר לו הקב"ה למשה אם זוהרתם להיות מדליקין לפני, אני משמר את נפשותיכם מכל דבר רע, שנמשלו נפשות כנר שנאמר 'נר הוי"ה נשמת אדם' (משלי כ כז) ונאמר בהעלותך את הנרות.

וזה איתא ממרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת עקב אות טו), שעיקר תיקוני התשובה אי אפשר בלא הצדיק, שרק על ידי הצדיק יוכל להעלותו

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וְכַה תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְטָהָרָם וְגו' (ח ט).
וכה מלשון כהה (ויקרא יג כא), שעל ידי שאדם כהה בעיניו נשבר לבו, על ידי זה משיג טהרה אמיתות.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לִנְפְשׁוֹ אוֹ בְּדַרְכַּי רְחֻקָּה לָכֶם וְגו' (ט ט).

דרך רחוקה נקוד על ה', איש רחוק ואין הדרך רחוקה (פסחים יג:), 'כי קרוב אלך הדבר מאוד בפך ובלבבך לעשותו' (דברים ל ד) לשמא דקב"ה.

(אוצר החיים מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִשְׁרַת מֶשֶׁה מִבְּחַרְיוֹ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי מֶשֶׁה פָּלְאָם (יא ח).

וסוד יהוד ויען יהושע בן נון משרת משה מבחוריו מספר ב' פעמים 'שמע ישראל הויה' אלהינו הויה אחת' (דברים ו ד), כי משה לא אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (פסחים יג:), ומבואר בדברי מרן (ליקוטי הש"ס ד"ה בשבט ל"ו), שלרוב מעלתו לא אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומחמת זה לא היה יכול ליכנס לארץ ישראל מרוב מעלתו, וכיון שיהושע שמע שהם מתנבאים יהושע מנחל (פטרון יז), ועל כרחק מחמת שלא השיג מדרגות משה רבו, ולזה ענה בעיניה במסירות נפש יהוד 'שמע' ב' פעמים דשחרית ודערבית, להעלות נפשו למדרגות משה, וכוה בהכרח יכנס משה רבו לארץ ישראל.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

אֵל נָא תְהִי כַּמַּת אֲשֶׁר בְּעַתּוֹ מִרְחָם אָמֵן וַיִּאָּכַל חֵצֵי בְשָׂרוֹ (יב י).

אמו, בשרו. משה נתעלה באור הרוחני, עד שאין לכתוב עליו לא אמו ולא בשרנו ולא בנינו כמבואר בוהר (יתרו טז:), והוא תיקון ספרים 'תרעתים' (דב"ה ב נה, הם שמת משפחות הסופרים, מצ"ד), שהמשיכו מתורה קדומה דאצילות ברצון יוצר הראשית, לכתוב על פי משה אמו בשרו. ואתן תרון נונין דחסרו כאן, נתמלאו סימנן בפרשת יריה בסעף.

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וַיַּעַשׂ בֶּן אֶהֱרֹן אֵל מוּל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַעֲלֶה נִרְתִּיבָה פָּאָשֵׁר עֵזוֹ הַיְוִי"ה אֵת מִשְׁחָה (ח ט).

ר"ל, ויעש בן אהרן על ידי תשובה ועבודה של בני ישראל הקדושים. וכתב רש"י וזה"ה, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה ע"כ. כלומר, ויעש בן אהרן כמו שצוה הקב"ה למשה. ומשה אמר לו אל מול פני המזבחה דייקא, יאירו שבעת הנרות היינו ה' כלים, יאירו בהם השבעה הנרות, היינו ה' כלים, יאירו בהם השבעה אורות, וכל אור יאיר לכלי שלו דייקא. והווי ויעש בן אהרן שכל אור הכנים לכלי שלו, היינו אור החסד נכנס לכלי של חסד, אור הנבונה לכלי הנבונה, ואור

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וַיְהִי בַּנֶּסֶף הָאֶרֶץ וַיֹּאמֶר מֶשֶׁה קוֹמָה הַיְוִי"ה וַיַּפְעוּ אִיבִיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ. וַבַּנְּחָה יֹאמֶר שׂוֹבָה הַיְוִי"ה רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל (י לה-ל).

ומעתה נדבר מעט, בסוד נונין מנוחין", דוה אי אפשר כרעת הרש"ל דקאי על נון של נסע ובגדה, דוה נסתר מן המסורה, מית נונין מנוורת, ושם אין נון בהרבה פסוקים יעו"ש. ולכן המהפך נון של האות הספר"ה פסול, ואסור לקרות בו כלל.

אלא כך הקבלה על פי גמרא' והוזהר' מקובל מהר סיני, לכתוב שני נונין', הפוכים בזה הצורה, ולא להפכה ראשה למטה", דוה פסול, וכבר האריך בו מורי ורבי דודי מוה"ר צבי (מוזיטשוב) הקדוש בספרו צבי לצדיק בקונטרס השמות' יעו"ש דברי הקדושים".

(היכל הברכה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

- א. הפוכות, מלשון נורו אחור (ישעיה ד). היינו השני נונין שיש לפני ואחרי פרשת יריה בסעף.
- ב. שו"ת מהרש"ל סימן ע"ג. ובספרו חכמת שלמה שבת קטו ע"ב. ועין בפתחי תשובה ויד סימן רעה סק"ו מה שהביא משו"ת נודע ביהודה שג"כ חולק עליו עיי"ש.
- ג. היינו שהמסורה גדולה מפרט המ' נונין המנוורת שבתורה, ואין שם שום אות נון בתוך התיבה עצמה, רואים שהנו"ן הוא מחוץ לתיבה ואינה מהתיבה עצמה של ננסע, וכן הוכיח בספרו אור תורה.
- ד. היינו שמה ההוכחה של המסורה שהוא מפרט המ' נונין' והם אינם מהתיבה עצמה, א"כ המשנה מהמסורה שהוא מקובל מהר סיני הספר תורה פסול.
- ה. היינו אות מאותיות התורה עצמה.

- ו. בשבת קמ"ו ע"ב וז"ל: ח"ד יריה בנוסע הארון ויאמר משה' פרשה זו עשה לה הקב"ה ממניות מלמעלה, לכומר שאין זו מקומה, כרתניא רשב"ג אומר, עתידה פרשה זו שתיעקק מכאן וכתב במקומה. [פ' רש"י בגמ' הייתה ראייה להכתב בפר' מדבר סיני ושם הוא מקומה]. ולמה נכתבה כאן, כדי להפסיק בין פורענות לפורענות, פורענות ראשונה ירסעו מהר ה'. ואמר ר' חמא בר חיניא שסרו מאחרי ה' פ' שהיו בורחים מהר סיני דרך ג' ימים כתיבן הבורח מבית הספר לפי שלמדו הרבה. פורענות שנייה יריה העם כמתאוננים, ולעיתים שיהיו כל הפורענות בטלים ולא ידאגו לפורענות תחזור הפרשה למקומה, ר' אומר לא מן השם הוא זה, אלא מפני שספר חשוב ועד לעצמו, נמצא ספר כבודר יש בו ג' ספרים עד וירי בנוסע ספר אחר, והוא בעצמו ספר שני, ועד בלות הספר ספר שלישי, והינו דאמר ר' שמואל ב' שמואל בר ר' יונתן, [חצנה עמודה שבעה] אלו שבעה ספרים של תורה. [ופ' רש"י עשה לה סימנים מלמעלה למטה, להכריזה מן הסמוכות לה, ואח"כ פ' למעלה ולמטה בתחילה וסוף וירי בנוסע הארון ע"כ].

- ז. ובמדבר תהלים כממור' 'בכרחו מפני אבשלום בנו' וזה' לא ידע אנוש ערכה, אמר ר' אליעזר לא נכתבו פרישותיה של תורה על הסדר, שאמלאו נכתבו על הסדר, כל מי שהוא קורא בתן מיד היה יכול לבראת העולם, ולהחיות מתים, ולעשות מופתים, לפיכך נעלם סידורה של תורה, וגלו לפני הקב"ה שנאמר 'למי כמני קרא ויגידה וערכה לי משומי עד עולם ואותיות ואשר הבאנה גידו למו'. וזו ח"ו דף קנה ע"א, וז"ל: וירי בנוסע הארון ויאמר משה וגי', רבי אליעזר אמר, הכא את לאסתכלא, ג' יאדויה מחורא (ס"א מנוורא) לאחורא, הכא בתרי דכותי אבאי: ותי טמא ג' כפופה, הא ידעה ג' כפופה נוקבא, ג' פשוטה כללא דכר נוקבא, והא אוקימנא באתר דא, וירי בנוסע הארון, אבאי אתהדר לתר כנוונא ד: תא חו', ג' באשרי יושבי ביתך לא אחמך, בנין דהא גמ' בגלותא, והא אוקימנא חבריא, דכתב (עמוס ה ב) נפלה לא תוסף קום תחילת ישראל וגו': אבל מה כתב לעילא, וארון בית יו"ה נסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנחה, כיון דהוה נגיל ארונא, ג' נגיל עליה (ג'א עמיה), והא שכינתא על גבי ארונא יתיב: תא חו', חביבותא דקדושא בריך הוא לגבייהו ד ישראל, דהא אף על גב דאינון סמאן מארת מישר, קודשא בריך הוא אל בעי לשבא לון, ובכל זמנא אתהדר אנפוי לקבליהו, דאי לאו הכי לא יקומן בעלמא: תא חו', ארונא הוה נגל קביייהו ארת תלתא וימי, ג' לא הוה מתפרש מניה, ונגיל עמיה, ומנו דחינו דלהו ד ישראל, אתהדר אנפוי ואסתר מלנבי ארונא, כהא אילה דעולתא כד אהו איל, אתהדר אנפוי לאתר דנפק, ועל דא בנוסע הארון, ג' אסתר אנפין לקבלייהו ד ישראל, וכתפי גופא לנבי ארונא: ועל דא כד ארונא הוה נגיל, משה אמר קומה יו"ה, לא תשבוק לן, אתהדר אנפך לגבי, כדן ג' אתהדר לגבייהו, כנוונא דא ג' כמאן דמהדר אנפיה למאן דרחים: וכד הוה שרי ארונא (וישראל) למשרי, כדן אתהדר ג' אנפוי מישראל, ואתהדר לגבי ארונא, ובכלא אתהדר: אמר רבי שמונאי, אלעזר, בוראי הכי הוא, אבל הכי לא אתהדר אנפוי מישראל, דאי הכי, בעי נון' לאתפתחא מנוונא דאתחיל עילאה (ס"א דלעילא) האי ג' מנוורא לאחורא, והאי בארת מישר לגבי ארונא: אלא ודאי לא אתהדר אנפוי מניה, ומת עבדי, בשעתא דשארי ארונא למשרי, אמר משה, שובה יו"ה, כדן שארי ארונא, ושכינתא קאים בסמרא אחרא, ואנפין לקבלייהו ד ישראל ולקבליהו דארונא, (ובגין כד) וכדן כלא כליל (לגוזה) לכוונא לארונא ולישראל, אלא ד ישראל נטרם לתר, דכתב וירי העם כמתאוננים: אמר רבי אלעזר, אנא דאמרן מספרא דרב יבא סבא, דאמר דבין כהא ג' נגיל וכין כהא ג' נגיל: אמר אתהדר: אמר ליה, שפיר קאמר, אבל דא דאמינא, הכי תשבכ בספרא דרב המנונא סבא, והכי הוא ודא:

- ח. לכאורה צריך להוסיף לכתוב שני נונין' אחר לפני פרשת יריה בנוסע והשנה לאחורא. ואח"כ מסביר רבינו אופן כתיבתו.
- ט. עין במנחת ש, ובאור תורה, ועין בארוכה נפלא בספר משנת אברהם סימן כד, ששאסף לכל המתנות והשירות, ופוסק בדברי רבינו, ומביא שם, שכן ראה בס"ת שכתב הרה"ק ר' צבי סופר בהעש"מ, והרה"ק ר' פייווה מובריא עיי"ש.
- י. פרשת בהעלותך קנה ע"א.
- יא. וכן מפרש רבינו בספרו וזוהר חו ח"ה קלא ע"ב. אבל עין מש"כ רבינו בספרו היכל הברכה ואחתן דף ל ע"א וצ"ע.

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דין איך להתנהג בתפילין בהכנסו לבית הכסא. סימן מג

א. ושמ יתוסף קדושה על קדושה.

ג. אם הוא מניחם כאבנים על ראשו בלי הרגש קדושה והארה וחיות אלהות, יכול לילך עמהם על השוק^ד, ולהשתין בהם בבית הכסא עראלי^ה, ולילך בהם כל היום מבוקר עד הערב^ו. אף בזמן הזה:

א. אסור להשתין בתפילין^א, והמשתין בתפילין בזמן הזה שמניחין אותם לקדושה בשעת קריאת שמע ותפלה מינות יש בודאי בו:

ב. זה שהזהירו חז"ל^ב ליכנס לבית הכנסת בטלית ותפילין הוא בארץ ישראל אור קדוש, אבל בחוץ לארץ אין להניחם אלא בבית הכנסת מקום קדושה^ג,

~~~~ מסגרת השולחן ~~~~

ב. זוהר פרשת ואתחנן (דף רסה). רבינו יונה בספר היראה (עמ' קסב) מובא בב"י (סימן כה ד"ה והדרך) ובשו"ע (שם ס"ב), וע"ע בד"מ (אות ב') בשם הזוהר חדש (רות מג.) והריקנטי (פ' שלח), ע"ש.

ג. עיין מש"כ בשוה"ט לעיל סימן כה ס"ב.

ד. כוונת רבינו שהולך בשוק ומצוי שם מבואות המטונפות. עיין במג"א (סק"א) מש"כ בזה.

ה. שו"ע ס"א - ובבית הכסא עראי מותר להשתין בהם כשהם בראשו. ובסעיף ג' כתב - בית הכסא עראי היינו כגון להשתין מיס, שאין אדם הולך בשבילם לבית הכסא, והפעם הזאת נעשה המקום הזה בית הכסא תחלה.

ו. עיין מש"כ בשוה"ט לעיל (סימן כה סק"ב ד"ה וגם).

א. כדעת הרמב"ם (תפילין פ"ד ה"ח), מובא בשו"ע ס"א - ומדברי הרמב"ם נראה שאסור להשתין כשהם בראשו בין בבית הכסא קבוע בין בבית הכסא עראי, ויש לחוש לדבריו. וכן הביא הדרכי משה (אות א') - בהגהת אלפסי (שלטי הגיבורים יד.) כתב כדברי הרמב"ם דאסור להשתין בעוד תפילין בראשו גזירה שמא יפח כי כן דרך המשתינים, עכ"ל. וכן כתב הערוך השולחן (סי"ד) - ודע דמכל מה שנתבאר אין נכון להשתין בתפילין אפילו בשל יד, דכפי מה שבארנו אין חילוק בין של יד לשל ראש, ולפי מה שבארנו בדעת הרמב"ם אין חילוק בין גדולים לקטנים, ולבד זה יש חילול ה' בפני ההמון, ומי שעושה כן נכון לגעור בו. וע"ע בכף החיים (סק"א) שהאר"ק לבאר גודל האיסור ובפרט עפ"י מרן האר"י ז"ל שהחמיר מאוד בהיסח הדעת בתפילין ומשום גודל מעלת התפילין, ע"ש.

עטרת אבות

על מסכת אבות מרבתינו זי"ע

רבי אלעזר אומר, הוי שקוד ללמוד תורה, ודע מה שתשיב לאפיקורוס (אבות פ"ב מ"ד)

מעולם הזה ומהעולם הבא רחמנא ליצולן מפתויו. והסגולה היותר נפלאה להיות ניצול מרשתו, להשיבו מה אני, אינני לא חוקר ולא מקובל ולא פילוסוף ולא חכם, אלא עני ואביון במיעוט חכמה ובאפס השגה, ויותר לא יכנס עמו בטוען ונמען, אלא יהודי אני עני ואביון, אין בי לא דעת ולא תבונה, איש פשוט כמו כל המון ישראל שהם קדושים זכים וטהורים. וכל אחד על ידי לבבו הנשבר כאין, ימשיך על עצמו קדושה ואמונה ובטחון באלהי ישראל, ובהשגחתו, ובתורתו תורת אמת ורוח קדושה תניחהו, ויצילהו מרשת אפיקורוס יצרו הרע. וזה המשך הלשון הוי שקוד ללמוד תורה ודע מה שתשיב שיהיה כך כח להשיב לאפיקורוס מה אני.

(ניצור חסד מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שקוד כשקדים הללו שממהרין להוציא פירות שלהם, ועל כך נקראו שקדים, כך על ידי לימוד מהרה תשלים נפשך בשלימות גדול ויבכות הלב, כי התורה מאירת עינים ומשמחת לב. ואחר השקידה והזריזות היותר בתורה, בודאי תשיג הרבה השגות, אני מזהיר לך, ודע מה הידיעה שלך והשגה העיקרית שלך יהיה מה, מה ידעתי מה פשפשתי מה השגתי מה חקרתי, הא כולא סתים ונעלם כבדקדמיתא (זוה"ק ח"א א:), תכלית הידיעה שלא נדע (בחינת עולם פרק ג'). ואחר כך אמר, המוכה הגדולה שיהיה לך בהשגת דעת הנעלם מה, מה אנחנו מה חיינו, ויהיה לך תועלת שתשיב לאפיקורוס, ואין לך אחי אפיקורוס גדול יותר מ'ציר' לב אדם רע מנעוריו' (בראשית ח כא), אשר כמה וכמה נאבדו על ידו בקשויות שלו, המעלה על המוח ועל הלב בשמותים שלו, ונאבדו

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

ויאצל מן הרוח אָשֶׁר עָלָיו וַיִּתֶּן עָלָיו שְׂבָעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וְגו' (יא כח).

וכן הצדיקים בגודל אורם, לפעמים לטוב העולם יוצאין מאין ליש, לשרוש עולם שלהם בטוב, ובכבר שיהיה צדיק גמור מוזכר, ולא תתמפש חלילה וחלילה לידמות להם, כל עוד שאינך במדריגה הזאת.

ועוד כתב רבינו בספרו זוהר חי וז"ל: ופעם אחת בהיותי אצלו (אצל רבו מהרצ"ה מודיעישוב) ממדינת פולין, האיר עלי, והשפיע עלי כל כך הארה נפלא והשגה, עד שלא יכולתי ליסבול, והוצרכתי לחזור אצלו שיקח מעט מזה, ולזה יקרא רבי, כי ניסמך ולקח מרבו ורבו מרבו עד אליהו.

דעתו, ויאצל מן הרוח אשר עליו ונתה על השפל הזה. ולא כמפשי עולם, כשבאין לפני צדיק מקמינין עצמן, ומקמינין את הצדיק, וכל חפצם שירכר הצדיק בקמנות ובשפלות, ובוה נשארם בחשך ודי בוה לחסידים, 'שמחו ביהוה וגילו חסידים והרנינו כל ישרי לב' (תהלים לב יא).

ולא יושג זה לתכלית אלא לנשמות קדושים, מאמינים בני מאמינים, צדיקים חסידים קדושים ודי בוה, והוה שאמרו הרנינו כבן עזאי (עירובין כג:), הרנינו כרבי עקיבא, והוה מגודל אהבה, צמאה לך נפשי ובראו נשמות גרים, ובדיחא דעתן, ודעת קונם היה כם, שיצא מאין ליש לברוא עולם,

כתב רבינו הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זי"ע בספרו ניצור חסד על מסכת אבות (פ"ו מ"א) וז"ל: וכאמת לצדיק גמור, מוסמך לצדיק, צריכין התלמידים להרחיב דעתו, כדי שיצא מאין ליש, וישפיע עליהם אור וחיות, כמו שעשו תלמידי רבי שמעון בן יוחאי שהאריכו לספר שכח רשב"י בפניו, כדי שיצא מאין ליש וישפיע עליהם. וכן נהגתי מעודי, לפני מורי ורבי דודי רבינו צבי הקדוש, כשהיה מגלה לי רזין נפלאין, או שמסר לי כתבי חדושו לעיין בהם, הייתי מאריך לספר בשבח, האך אף בגן עדן יהיה זה פלא לחדש חרושין כאלה, ובוה נתרחב

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדרות

הרה"ק רבי שמשון בן רבי פסח מאוסטורפאליע זצ"ל הי"ד כ' סיון ת"ח

תולדותיו

נולד לערך שנת ש"ס לאביו הגאון רבי פסח קארעצער זצ"ל, ולאמו בתו של הגאון רבי שמשון ליווא זצ"ל אב"ד קרעמניץ מגדולי הדור מהיושבים ראשונה בוועד ארבע ארצות, (אחיו של הגאון רבי יהודה ליווא זצ"ל אב"ד פראג המהר"ל מפראג) בן הגאון רבי בצלאל זצ"ל בן הגאון רבי חיים זצ"ל מווירמייזא בן בנו של הגאון המפורסם רבי יהודה ליוואי הזקן זצ"ל מפראג שהיה מגדולי היחס מיוחס עד לרב האי גאון ולרב שריא גאון המיוחסים עד לאדונינו דוד בן ישי מלך ישראל ע"ה.

בשביל הפרד"ס

על ברכי אביו ישב רבי שמשון ובבית הגדול הספוג בתורה ויראה נתגדל ועלה מעלות רמות עד כי פקע שמייה כחד מן גאוני הדור, והיה מגדולי קברניטי הדור בדורו ועל פיו יישק עניני הדור וכל הדבר הקשה הביאו אליו.

אחר שהשלים נפשו בתורת הנגלה, נכנס לפני ולפנים בנסתרות התורה, וקנה נבכי סתריה מפי מקובלי אשכנז, ובראשם מהמקובל האלוקי רבי ישראל סרוק זצ"ל, תלמידו של מרן רבינו האר"י הקדוש זיע"א, שהעביר והפיץ תורת הנסתר מצפת שבארץ הקודש אל גלילות מדינות אשכנז ופולין בימים ההם, וגדולי מקובלי הדור היו תלמידיו ביניהם נמנה רבי שמשון זצ"ל, רבי נתן נטע שפירא מקראקא זצ"ל בעל המגלה עמוקות, ורבי לייב מפריילוק זצ"ל בעל הזיו שדי, בזמן קצר היה כבר רבי שמשון בקי בכל כתבי הארז"ל והרמ"ק וספר הקנה והפליאה היו שגורים על לשונו, עד שנעשה חד מגדולי מקובלי הדור ומעבירי מסורת הקבלה מדור דור, מכל קצווי תבל שלחו אליו מכתבים שיבארום על דרך הסוד אגדות ומדרישי חז"ל, מפורסם הוא מכתבו המבאר עניין העשרת המכות על דרך הפרד"ס, זכה גם שנתגלה אליו מלאך מגיד מן השמים וגילה ולמד עמו סתרי תורה.

גזירות ת"ח ות"ט

מאז חורבן בית שני לא היה מעשה רציחות אכזריות כמו שהיה בשנות ת"ח ות"ט, עי"י הרשע חמלניצקי (חמיל) מפקד הקוזקים שכרת ברית יחד עם הטטרים למרוד במלכות פולין, ובחודש אדר שנת ת"ח התחיל מסע הרציחות, כשעבר מכפר לכפר ומעיר לעיר לכבוש אותם, ועיקר כעסו וזעמו הוציא על בני ישראל, הרג ולא חמל מיונק ועד זקן, במיתות משונות ואכזריות הכחיד קהילות שלימות וקדושות של אלפים ורבות מישראל, ביניהם בעלי תריסין גדולי ומנהיגי ומאורי הגולה, עיין בדברי קדשו של רבינו הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה, (בספרו הקדוש היכל הברכה פרשת מקץ דף רמט:) וז"ל וכן דורו של יכניהו וצדקיהו נהרגו בגזירות שפניא וחמיל ימ"ש שחיק טמא, וכן דורו של יחזקאל

מבאר רבותינו

משכיל לאסף למה אלוקים זנחת לנצח. (תהילים עד א)

נ.ב. סימן זה נאמר על שנת ת"ח שנהרגו הקדושים אשר בארץ, והרסו כמה בתי מדרשות ובתי כנסיות, לזה ס"ת של זנחת לנצח הוא ת"ח.

אל תתן לחית נפש תורד, חית עניך, אל תשכח לנצח. (תהילים עד יט)

נ.ב. לפי שסימן זה מירי משנת ת"ח כנ"ל שאז נהרג רבי שמשון אסטפאליער זלה"ה שהיה משיח בן יוסף (עיין דברי אמת פרשת ויצא לרבינו החוזה מלובלין זיע"א), לזה עולה לחית נפש חית עניך אלף תנ"י, ועשרה אותיות של אל תשכח לנצח, עולה מספר שמשון צדיק משיח בן יוסף.

(בן ביתי על תהילים מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א משם אביו רבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א)

נשרפו כולם על קדושת השם, עי"ש באורך.

בין מאורי הדור בשנים ההם היה רבי שמשון, ברוח קדשו חזה שהשנה הזאת הוא שנת פקידה כפי שכותב ומסתמך על דברי הזוהר הקדוש פרשת תולדות (דף קלט:) ששנת ת"ח הוא עת פקידה, ורמז נאה מצא לדבר שבמגילת אסתר האותיות הגדולות הם הח' רבתי של חור כרס ותכלת, והת' רבתי של ותכתוב אסתר, המרמז על שנת ת"ח, וכגאולה ראשונה בימי אסתר כך יהיה הגאולה האחרונה, ועיין בדברי קדשו של רבינו הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה, (בספרו הקדוש היכל הברכה בראשית דף לו.) וז"ל מה שתמצא בדברי הזוהר, זמן ועת וקץ, כגון שנת ת"ח שהיה מה שהיה, וכגון שנת ת"ר, ובודאי הרב רבינו מרן אלקי רבי שמעון בר יוחאי, לא יעבור חלילה על עיקר מדברי תורה ליתן לו זמן, אע"פ שכתב ברוח הקודש, מי נתן לו רשות, הקב"ה מכסהו ואתה מגלהו, אלא דע בני שבית המקדש, הוא ציור כל העולמות,

וציור אברי אדם, כגון ארון וכפורת הוא הלב, וכיוצא בזה, וכל צדיק וצדיק כשמוכך אברי נשמתו, עם כל התלוין בשורש נשמתו, ככה בונה בבית המקדש ובירושלים, כי בונה ירושלים ה' (תהילים קמו ב'), בעל עת וזמן, ולמשל כשצדיק תלוי באיזה אבר, ורואה ברוח קדשו, שבשנה זו יזדכך כל אברי נשמתו התלוין בו, וכשם שנזדככו אברי נשמתו ככה נבנה בית המקדש בימיו, במדותיו הנזדככו בתכלית הזיכוך, ועל סוד זה רמז הגמרא כאלו חרב בימיו וד"ל, ולכן צופה ברוח קדשו שבשנה זו יהיה גאולה, אבל אינו גאולה כללית, אלא פרטיות לכל שרשי נשמתו, אם הוא תלוי בעינים אזי נתקן בבית המקדש, עיניך ברכות בחשבון, וכיוצא בזה בקומת השכינה, ודי בזה למשכילים, כי הם סוד כבשונו של עולם, עכ"ל.

גם בעולמות העליונים ראה רבי שמשון שצד הרע שם עיניו על שנות ת"ח, לעשות ח"ו כליה בשונאיהם של ישראל וכפי שכותב רבינו הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה (בספרו הקדוש היכל הברכה פרשת וישב דף רכ.) אחר שמבאר שיסוד עם ישראל, הוא ג' הדברים שנתן יהודה עירבון לתמר, חותמך ופתילך ומטך, חותמך מרמז על חתם תורה, פתילך מרמז על תפילין ושבט ומועדי ה', ומטך מרמז על מילה עי"ש באורך, וממשיך וז"ל לזה בימי הקדוש רבי שמשון מאוסטורפאליע, אמר לו הס"מ שאם יסכים שיתבטל מישראל, שבת תורה מילה, יניח מלקטרג. (עיין בדברי הרמח"ל בספרו דרך עץ החיים)

עלותו על קידוש השם

כותב רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר (בספרו הקדוש זקן ביתו אבות פרק ראשון מ"ו אופן י), וז"ל וכן שמעתי משם רבינו אלקי רבי שמשון מאוסטורפאליע זלה"ה, שאמר בשנת ת"ח שהיה מה שהיה, אם יהיה לי חבר למסור נפשו כמו אני, היו אנו יכולים להגן על הדור, וכששמע החבר שלו דבר זה, היה בורח למרחקים ולא רצה למסור נפשו כמוהו, אלא רבי שמשון מאוסטורפאליע לבדו, היה מוסר נפשו על קדושת שמו הגדול, ולא היה מגין אלא על חצי העולם כידוע המעשה לכל עכ"ל.

בשעה שהגיעו הצוררים בעיר באותה העת עמד רבי שמשון בבית הכנסת עטור בטלית ותפילין דבוק בתפילה לאל חי העולמים, נכנסו הרשעים כשבידם ענף אילן וראשו חד כמחט, ועמדו מאחורין ודקרו אחרי גופו ממטה למעלה, ובכל אותה העת המשיך רבי שמשון בתפילתו ולא הרגיש כלל בדבר, עד שהגיע ראש הענף מאחורי ראשו ורצץ את מוחו, אז נפל בבית ה' ויגוע ויאסף בעת שעמד וייתחד עם קונו הי"ד.

השאר אחרי חיבורו דן ידן פירוש על הספר קרניים.

קול רינה וישועה באהלי צד יקים

בקול צהלה זרינה נגיש כסא דדהבא מלא ברכתא קדם מאור עינינו מורה דרכינו עטרת ראשינו וזנר תפארתנו

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל ארוסי נבדו הבה"ח ע"ה רבינו זע"ל נ"י

בן לבנו הרה"צ רבי ישראל יצחק שליט"א

עב"ג בת הרה"ג רבי יוסף עמרם הערנמאל שליט"א

בן הרה"ג רבי אברהם הערנמאל שליט"א

חתן הגאון רבי נתן דוב גרובער שליט"א

מראשי ישיבת רמ"א

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין זכות אבות יגן עליהם

וירווה מרן רבינו מלוא חפניים נחת ותענוג דקדושה

מהם ומכל יוצ"ח

בבריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת ינון

ומלכנו בראשינו אמן

הנהלת המוסדות